

P R A E F A T I O.

Monita haecce, variis observationibus ac animadversionibus ulterius illustrare, & confirmare, & inde certiora ac utiliora reddere, est hujus operis solus atque unicus scopus; est totum id, quod multorum dierum labore conatur Editor.

Paginam enim nostram non implent vanae aut fictae morborum species, non aegrorum somnia, sed symptomata, quae ipse miserrima vidi; eaque, non quasi agmine facta, in infinitum conglomerata sed pauca & simplicissima, ad lectum pro maxima parte delineata, perspicuo, quantum possum, sermone trado.

Aegris enim aut mederi, aut certè opem, quam medicina poterit, afferre, hoc erat in votis, hoc studium, hoc opus mihi semper imposui: quod adeo verum est, ut, si ex plurimis hisce observationibus una saltem aut altera occurrat, seu ex prisco aut ore alieno emissa, modò hic magis clara & distincta, aut praxi magis accommodata reddita sit; seu ex ore proprio edita, & alio indicta, modò ad humani corporis morbos & dolores prorsus tollendos pacandosve plane conferat, voto potitus sum, laetusque sorte mea supremum obibo diem; dummodo sint mihi ultima verba, quae has aures personent: vale, militiae nec piger, nec inutilis urbi vixisti civis.

De morborum ac medicamentorum natura, viribusque, permulta tradiderunt veteres; ea vero, non tantum sibi invicem, verae corporis humani

fabricae, & stas naturae legibus incongrua, sed absurda & ridicula; donec immortalis Harveius, Angliae insigne ornamentum, sanguinis circuitum fida demonstratione patefaciens, hujusmodi nebulas, lucis suae splendore, dissipavit; & plus certi, uno die, medicinae Theoreticae adduxit, quam ab omni aevo prodiderant fallaces veterum Hypotheses.

Neque revera in rebus philosophicis plus proficiendum est, dum nobis feracis ingenii subtilitates, pro rebus ipsis incauti obtrudere conantur tum medici, tum philosophi: at non est hujus loci, non mihi est in animo, alios debita laude fraudare, Immo minus docta & laboriosa medicorum opera perstringere; propterea quod de his omnibus, semper mihi, ea, quâ par est reverentiâ, habita fuit, & habebitur sententia illa generosa, ac honesta, quae docet, nil de mortuis dicendum debere, nisi bonum.

Interea nullus dubito, quin medendi praecepta, quae his literis tradita dedi, peritissimis hujus aevi, & praesertim hujus urbis, ejusque praxi versatissimis, ad amissim cognita & apprime familiaria sint. Hisce autem quamplurimis, ad implendum vestigium illud ipsum, in quo celebris noster auctor postremum institit, aut deest otium, aut animus; quibus, si mecum fruerentur, auctiorem de juvenibus & nocentibus, in morbis curandis, scientiam tot tantisque laboribus partam, tyronibus seu praesentibus, seu posteris impertire possent: en igitur, lector benevole, addenda quaedam tyrocinia, non ad hypothesin quandam subtilem stabiliendam excogitata, sed ad praxin medicam planius ac certius dirigendam solummodo spectantia! En observationes quasdam hactenus praetermissas, nec, ut mihi videtur, attentione indignas, nec usu carentes.

Hoc igitur proposito bene locato munitus, in spem confidentius adducor, ut unusquisque lector in-

in-

ingenuus, clementis patroni indulgentiam aemulari nitatur, potius quam inquisitoris faevi aut severi munere fungi, qui singula quaeque verba oculis Lyncaeis rimare & culpae promptissimus moliat.

Multa praecepta, multa equidem monita, ac quasi nostra in opere praesenti edita, apud morborum historias a clarissimis medicis vulgatas inveniri pro certo habeo; attamen me his locum concessisse, non quia a veteribus ita edita aut laudata, sed quia praxi propria stabilita sunt, nullo theoriae cuiuslibet respectu habito, religiose pro testimonio dicere queam.

Mihi enim hoc erat in more instituto positum, in omni genere & varietate morborum, quorum curam susceperam, accuratas eorundem, quantum potui, historias imprimis conquirere, ac literis tradere, symptomata omnia, ut ut per totum cuiusque morbi cursum inter se varia atque diversa perpendere, comparare, & in ordinem redigere, & ex his talia feligere, qualia, vel ad certiore[m] ejus notitiam, vel ad tutiorem therapeuticen, immediate spectare, & conferre mihi monstravit ac stabilivit experientia, non decies, sed plusquam centies, & etiam centies, repetita.

Fateor equidem, haec ipsa mihi fuisse voluptati, si quandoque, quod non perrarum erat, mihi inter legendum animadvertere contigerit, ut observationes quas de die in diem, de singulis morborum speciebus feceram, quas, de rebus circumstantibus numerosis, atque inter se dissimilibus, sigillatim ceperam, auctorum tam veterum, quam recentium scriptis, adeo conformes, adeo comprobatae, ac quasi, ex eodem penu; depromptae viderentur, ut hujusmodi notas in Aphorismorum locum, tanquam demonstratione ulteriori haud egentium, tuto admittendas esse, vix, ac ne vix mihi quidem dubium esse posset.

Objiciet hinc aliquis derisor forsan, nihil ideo-
* 3 que

IV P R A E F A T I O.

que in paginis sequentibus dictum esse, quod non dictum prius: ne frustretur ipse se, me facti reum tantum non habet; at lectorem ingenium aequumque quiddam novum ac non inutile reperire posse, mihi ipse equidem confido.

Veritates interim, easque insignes, maximique momenti, nobis tradidisse auctores medicos, haud nego; verum enimvero non minus constat, eorum scripta, paucis saltem exceptis, tanta farragine hypothetica, tantis fabellis anilibus, tantis cautionibus tam perplexis quam incongruis, scatere; ut ipsa praecepta, quae ad cognoscendos ac curandos morbos multum & vere conferant, delitescant & quasi obruta reddita sint: imo ita certè confunduntur vera falsis, ut parvae auri atque argenti portioni sub vastis urbis conflagratae cineribus sepultae, & inter se commistae, jure comparari possint: optata inde metalla, ut ut pretiosa eruere, aut vix, aut nullo modo operae pretium esset; quid enim spei restet, nisi multum sudare, & frustra forsitan summo cum periculo servilem & assiduum impendere laborem?

Si naturae leges asperae velint postulentque, ut sint mille morborum species; tentanda quoque via, ut artis medicae professores mille salutis modos investigent, praebeantque; denique, ut omnibus mendendi armis instructi, humano generi tantis in periculis versato, opemque undique imploranti, se reddere valeant praesidia fida, atque solamina gratissima.

Respice idcirco diligenter, quid velit ac possit microcosmi concordia discors: quid moneant aut mandent variae ejus facultates & functiones laesae: & his cognitis, solvens illud universale, Alcaheston dictum nec quaeres, nec desiderabis, aut si panaceorum adeo appetens, ut ea adhuc investigare, & tentare hoc tibi sit opus, atque hic labor; nomen merebis, quod dicere nolo.

N O.